

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: Aivar Mäel on õigus represseeritu staatusele

Riigikohus: Aivar Mäel on õigus represseeritu staatusele

25. märts 2021

Riigikohus otsustas, et ansambli Vitamiin liikmena sundkorras Tšernobõli tuumakatastroofi piirkonda esinema saadetud Aivar Mäel on õigus represseeritu tunnistusele ja toetusele.

Aivar Mäe esitas mullu 6. jaanuaril Sotsiaalkindlustusametile taotluse represseeritu tunnistuse väljastamiseks ja toetuse määramiseks, tuginedes okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seadusele. Nimelt andis Mäe ansambli Vitamiin koosseisus 1986. aasta 24.–29. juulini kontserte Tšernobõli aatomielektriijaama avarii tagajärgede likvideerimise piirkonnas.

Sotsiaalkindlustusamet jättis Mäe taotluse rahuldamata, sest asutuse hinnangul tagas seadus õiguse represseeritu toetusele üksnes neile, kes saadeti tuumakatastroofi piirkonda sunniviisiliselt ja osalesid vahetult avarii tagajärgede likvideerimisel. Ameti arvates polnud tõendatud, et Mäe viibis seal sunniviisiliselt ja võttis osa katastroofi tagajärgede kõrvaldamisest.

Mäe vaidlustas ameti otsuse halduskohtus ja hiljem ringkonnakohtus, kuid tema kaebus jäeti rahuldamata. Riigikohus aga tühistas täna varasemad otsused ja rahuldab kaebuse.

Riigikohus leidis erinevalt ringkonnakohtust, et represseeritu staatus ei laiene ainult vahetult tuumakatastroofi tagajärgede likvideerimisel osalenud inimestele. Halduskolleegiumi hinnangul pole mõistlikku põhjendust eristada inimesi, kes sunniviisiliselt saadeti tuumakatastroofi väliseid tagajärgi oma vahetu tööga kõrvaldama, inimestest, kes sunniviisiliselt saadeti neid inimesi oma tööga toetama.

Nii mõistetuna hõlmab seadus ka sunniviisiliselt Tšernobõli piirkonda saadetud kokkasid, meditsiinipersonali ja muude elukutsete esindajaid. Riigikohus nentis, et muusikute töö oli suunatud teiste inimeste vaimse tervise hoidmisele ja kosutamisele, et katastroofi tagajärjed saaksid kõrvaldatud ja sunniviisiliselt tööle saadetud inimesed oleksid oma edasises elus jätkusuutlikud.

Riigikohus nõustus ringkonnakohtuga selles, et kaebaja saadeti tuumakatastroofi piirkonda sunniviisiliselt ja tal ei olnud muud mõistlikku valikut kui sõita sinna koos ansambliga Vitamiin esinema. Mäele anti valida, kas minna koos ansambliga lühikeseks ajaks esinema või juba palju pikemaks ajaks kordusõppuste korras vahetult katastroofi tagajärgi likvideerima. Ansambli liikmete sõnul andis sõjakomissar neile valida, “kas viis päeva laulu või viis kuud labidat”. Halduskolleegium oli ringkonnakohtuga nõus ka selles, et seadus ei seosta represseeritu staatust katastroofi piirkonnas töötamise ajaga.

Kohtuotsusegasaab tutvuda siin[1].

Kommunikatsioonispetsialist
Riigikohus
iris [dot] raudsik@riigikohus [dot] ee
+372 7309 025

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-aivar-mael-oigus-represseeritu-staatusele>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-20-715/17>